

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 856 din data de 09.12.2020

Dosar nr. 12A/2020

Petiția nr. 5524/09.09.2020

Petentă: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (autosesizare)

Reclamat: Revista Dilema Veche (SC Adevărul Holding SRL)

Obiect: caricatură cu caracter discriminatoriu

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu sediul în Piața Valter Mărăcineanu nr. 1 - 3, sector 1, București

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

SC Adevărul Holding SRL, Administrator Special, cu sediul în București, Șos. Fabrica de Glucoză nr. 21, Adevărul Holding, sector 2

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. În cadrul secțiunii "galerie/barburisme" a revistei "Dilema veche" a fost publicată o caricatură realizată de, ce reprezintă o femeie de etnie romă ce vinde semințe în cornete făcute din paginile unei cărți.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 5626/15.09.2020, a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 28.09.2020.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 5916/25.09.2020 partea reclamată depune cerere de preschimbare a termenului, întrucât citația a fost eronat transmisă către revista "Dilema veche", entitate ce nu are personalitate juridică, iar la departamentul juridic al societății Adevărul Holding SRL a ajuns cu întârziere. În consecință s-a dispus recitarea părților.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 5949/28.09.2020 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 13.10.2020.

9. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 6305/12.10.2020.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. Prin autosesizarea înregistrată sub nr. 12A/2020, se arată că, în cadrul revistei "Dilema veche", la secțiunea "galerie/barburisme", a fost publicată o caricatură ce reprezintă o femeie de etnie romă, ce vinde semințe în cornete făcute din paginile unei cărți.

10. Se apreciază că prin fapta săvârșită s-a adus atingere dreptului la demnitate umană, drept fundamental al omului garantat de Constituția României și s-a încălcat dreptul la demnitate a persoanelor de etnie romă.

Susținerile părții reclamate

11. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 6305/12.10.2020, partea reclamată învederează că desenul/caricatura la care se face referire are un subiect și un mesaj clar, exprimat de altfel și prin cuvintele personajului caricaturizat: este vorba despre cărți, mai precis despre soarta cărților în lumea românească de azi. Cărțile sunt, astăzi, bune doar ca o adunare de pagini de hârtie din care se pot face cornete pentru semințe.

12. Pentru absolut orice privitor neafectat de isterii ideologice mesajul acestei caricaturi este unul de tristețe și de alarmă în privința situației cărții în lumea românească de azi. Nu există nicio urmă de mesaj discriminatoriu în această caricatură, altfel cât se poate de clară și de concentrată. Orice altă interpretare pe care cineva o dă este în afara intențiilor clare ale autorului și editorului și privește, exclusiv, pe cel care interpretează. De altfel, claritatea mesajului acestei caricaturi reiese nu doar din ea însăși, cât și din contextul editorial în care este plasată. Revista "Dilema veche" este un săptămânal cultural, care de mai bine de 25 de ani produce în fiecare săptămână un "dosar tematic", adică aduce texte cu perspective diferite asupra unei teme; nr. 856 al revistei "Dilema veche" a conținut dosarul tematic intitulat "Eu și cartea", al cărui conținut se referă la diferite experiențe temporale și geografice ale raportului dintre cititor și carte. De mai mulți ani, fiecare asemenea dosar tematic este comentat în limbajul specific caricaturii de artistul [redacted]. Acestuia i se comunică tema, iar dansul produce caricatura în deplină libertate artistică. Caricatura la care se face referire a apărut în cadrul acestui dosar, ceea ce se vede limpede în revistă - ea fiind publicată chiar pe prima pagină a "dosarului". Prin urmare, atât prin conținutul ei, cât și prin așezarea ei în paginile revistei, caricatura se referă la cărți și la statutul lor social în România de azi.

13. Dacă cineva vede în această caricatură tendința de a discrimina, se poate afirma cu tărie că discriminarea există în mintea celui care privește această caricatură și îi dă acest sens, iar nu în mintea autorului și editorului.

14. În ceea ce-l privește pe autor, [redacted], este un caricaturist recunoscut național și internațional. Arta sa (dacă se acceptă caricatura ca o artă) sau jurnalismul său (dacă se consideră caricatura de presă ca pe o specie a jurnalismului) este apreciată de decenii. Este membru al Uniunii Artiștilor Plastici și a predat ani la rând cursul de "Caricatura de presă" la Școala Superioară de Jurnalistică, instituție privată de învățământ jurnalistic, fondată de Asociația Ziariștilor Români și de Fundația Soros pentru O Societate Deschisă. Lista premiilor sale naționale și internaționale (peste 50) este impresionantă, la fel și lista expozițiilor sale (cam 400), precum și lista colabărilor sale în ilustrația de carte și de presă. Este decorat cu ordinul național "Steaua României". Întreaga lui activitate dovedește un atașament clar la valorile libertății. Nu există absolut nimic în activitatea lui [redacted] de natură să-l așeze printre autorii care susțin sau propagă judecăți rasiste, discriminatorii. Colaborarea revistei "Dilema veche" cu [redacted] onorează ambele părți, fiind o colaborare între două excelențe.

15. Partea reclamată învederează că în Constituția României "Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile (art. 30, alin. 1), precum și că "Cenzura de orice fel este interzisă." (art 30 al.2), iar în Convenția Europeană a Drepturilor Omului se spune că: "Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a

primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere...” (art. 10 al. 1)

16. De altfel, atât Convenția mai sus citată (art. 10 alin. 2), precum și practica Curții Europene a Drepturilor Omului în aplicarea acestui text, stabilesc clar care sunt condițiile ce trebuie să fie întrunite ca libertatea de exprimare definită în alin. 1 să fie supusă unor restringeri sau să fie sancționată.

V. Motivele de fapt și de drept

17. **În fapt**, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra publicării unei caricaturi în revista “Dilema veche” în cadrul secțiunii “galerie/barburisme”. Caricatura a fost postată, în ediția din săptămâna 03-09 septembrie 2020 a revistei săptămânale “Dilema veche” în cadrul secțiunii “galerie/barburisme”. Caricatura înfățișează o femeie de etnie romă ce vinde semințe în cornete făcute din paginile unei cărți.

18. **În drept**, în soluționarea prezentei sesizări, apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

➤ art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;

➤ art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;

➤ art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

19. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile părții reclamante manifestate printr-o caricatură postată în revista săptămânală Dilema veche, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

20. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim**,
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

21. **Prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

22. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de naționalitatea, etnia sau religia acestora.

23. Protecția demnității unei persoane aparținând unui grup minoritar, etnic, constituie

un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic și religios,

- or, un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup etnic – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

24. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

25. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

26. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

27. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autoritățile naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

28. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

29. În scopul de a determina dacă respectiva caricatură, obiect al prezentei sesizări, constituie element de incitare la ură națională și religioasă, Colegiul director va examina: **obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul caricaturii, unde a fost postată respectiva caricatură, rolul în societate al persoanei, autor al caricaturii.**

Obiectivul urmărit de partea reclamată

30. Obiectivul urmărit este important: au dorit aceștia să disemineze opinii legate de o anumită comunitate ori a urmărit doar informarea publicului asupra unui subiect de interes public (vezi Jersild c. Danemarca)? La acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect neavând relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

31. Colegiul director apreciază că, în speță, caricatura nu a avut rolul de a informa publicul și nici nu s-a urmărit acest aspect, rolul respectiv fiind mai degrabă de pamflet, la adresa unei categorii sociale, defavorizate, romii.

Contextul în care a avut loc

32. Colegiul director nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică aducând atingere demnității unei categorii de persoane, defavorizate, romii.

Conținutul caricaturii

33. Caricatura înfățișează o femeie de etnie romă ce vinde semințe în cornete făcute din paginile unei cărți.

Unde a fost postată respectiva caricatură

34. Caricatura a fost postată în nr. 856 al revistei săptămânale "Dilema veche", ediția din săptămâna 03 - 09 septembrie 2020, în cadrul secțiunii "galerie/barburisme", dosarul tematic intitulat "Eu și cartea".

Rolul în societate al persoanei, autor al afirmației

35. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul în societate al autorului caricaturii ce face obiectul dosarului este determinant. Partea reclamată este o persoană cu capacitate de influență asupra unui număr mare de persoane.

36. este membru al Uniunii Artiștilor Plastici și a predat ani la rând cursul de "Caricatura de presă" la Școala Superioară de Jurnalistică, instituție privată de învățământ jurnalistic, fondată de Asociația Ziariștilor Români și de Fundația Soros pentru o Societatea Deschisă.

37. este un caricaturist recunoscut pe plan național și internațional, arta sa (dacă se acceptă caricatura ca o artă) sau jurnalismul său (dacă se consideră caricatura de presă ca pe o specie a jurnalismului) fiind apreciate de decenii, deținând o serie de peste 50 premii, aproximativ 400 de expoziții la nivel național și internațional, precum și colaborări în ilustrația de carte și de presă.

Concluzii

38. Colegiul director, reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

39. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „**acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.** (CEDO, Lingens c. Austriei.).

40. **În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată urmărind să sublinieze anumite aspecte apreciate ca negative, însă modul în care a fost realizată caricatura a condus la lezarea demnității petentului, la crearea unui sentiment de inferioritate cu atât mai mult cu cât au fost atinse aspecte legate de etnia și religia petentului.**

41. Libertatea de exprimare este un drept recunoscut de societate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând deseori rolul esențial al acesteia într-o societate democratică, dar ea nu trebuie să încalce anumite limite care țin în plus de protecția reputației și drepturilor celorlalți.

42. Formulele caricaturale nu pot trece peste această obligație, **rolul unei caricaturi nefiind acela de a aduce atingere demnității umane, ci de a sublinia tare ale societății și ale persoanelor publice.**

43. Caricatura este un gen aparte al artelor vizuale, de obicei un desen, deși poate fi executată și în alte tehnici, care reprezintă o persoană sau o situație printr-o exagerare intenționată a unor trăsături sau caracteristici, în scopul satirizării, ridiculizării sau atragerii atenției.

44. Din definiție rezultă că o caricatură folosește ironia pentru a înfieră anumite tare morale, concepții politice, aspecte negative ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane, însă nu și pentru a ridiculiza originea etnică a persoanei, motiv pentru care această apărare nu poate fi reținută.

45. Prin modul în care este concepută, caricatura din prezenta speță, a fost atins un criteriu de discriminare, și anume cel al etniei.

46. În caricatura supusă analizei, este reprezentată o femeie de etnie romă, într-un port tradițional care vinde semințe folosind hârtia dintr-o carte, având ca mesaj: „câtă vreme va exista sămânță pe pământ românesc, cartea nu va pieri”, făcându-se o critică la faptul că nu este folosită cartea.

47. Perpetuarea acestora la nivel de societate și mai ales într-o revista cu renume, precum Dilema Veche încalcă dreptul la demnitate umană a unei minorități. Practica de a vinde semințe folosită de către caricaturist a existat ca sursa de supraviețuire în rândul femeilor rome.

48. Femeile rome sunt parte integrantă a acestei societăți, iar caricatura analizată nu face decât să perpetueze ideea că femeile rome supraviețuiesc doar prin vânzarea de semințe, sunt fără educație, vulgare prin expunerea unor părți intime, acestea folosind paginile cărților doar pentru a realiza cornete.

49. În mentalul colectiv, cei care vând semințe sunt persoanele de etnie romă, acesta fiind elementul care scoate în evidență, ceea ce conduce la perpetuarea unei imagini negative la adresa întregii comunități de romi.

50. Romii sunt percepuți ca fiind diferiți, însă diferența este asociată cu hoție, neseriozitate, înșelătorie, lene, lipsa educației, etc. Generalizarea și prejudecata că romii fac copii numeroși și apoi devin asistați sociali conduce la perpetuarea discriminării și a unei atitudini ostile față de un grup etnic.

51. Statistica din ultimii ani evidențiază că minoritatea romă reprezintă unul dintre cele mai discriminate grupuri etnice. Conform sondajelor de opinie: 7 din 10 români nu au încredere în romi, o atitudine similară mai degrabă cu cea față de imigranți, decât față de alte minorități. (sondaj IRES despre percepția asupra romilor în timpul pandemiei de COVID-19). Un alt sondaj IRES realizat pentru CNCD (2018) indica o neîncredere de 72% față de romi, ceea ce sugerează o constanță a acestui indicator pe durata pandemiei. Altfel spus, neîncrederea în romi nu este contextuală.

52. Romii reprezintă o minoritate etnică în România având un trecut istoric încărcat cu momente de rasism timp de sute de ani. Amintim că această minoritatea a fost înrobătită timp de aprox. 500 de ani în Țara Românească și Moldova, mai apoi făcând parte din cei deportați de către Guvernul Antonescu în perioada Celui de-al Doilea Război Mondial.

53. În mod indirect, prin înfățișarea pe care a realizat-o, se consideră că această caricatură aduce atingere demnității comunității/minorității rome, fiind portretizată o femeie romă care vinde semințe. Caricatura în ansamblul ei creează o atmosferă ostilă, fiind încălcat dreptul la demnitate. Originea etnică, identitatea cultural-lingvistică, libertatea confesională reprezintă aspecte unice și definitorii ale fiecărui om. Atât legislația internă, cât și tratatele la care România este parte, ocrotesc aceste valori intrinseci ale ființei umane.

54. Având în vedere aspectele de mai sus precum, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură caricatura supusă analizei are o natură discriminatorie, astfel cum este prevăzută în art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

55. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, **etnie**, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

56. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

57. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor **restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagărdării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice**”.

58. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”

59. În atare condiții, Colegiul director constată că s-a săvârșit o faptă de discriminare potrivit art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată.

60. În ceea ce privește sancționarea faptei, aceasta este prevăzută de art. 26 din **O.G. nr. 137/2000**: „(1) *Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6 - 9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*

(2) Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.”

61. Astfel, Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care este acuzată partea reclamată și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale, care să fie proporțională cu fapta săvârșită.

62. În consecință, Colegiul director dispune sancționarea părții reclamate cu *amendă contravențională în cuantum de 2.000 lei*, potrivit art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

63. De asemenea, potrivit art. 26 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, obligă partea reclamată să publice atât în revista "Dilema veche", cât ediția online a acesteia un rezumat al hotărârii de constatare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *cu unanimitate de voturi* a membrilor prezenți la ședință *pentru punctul 1 al dispozitivului hotărârii și cu 7 voturi pentru amendă în cuantum de 2.000 lei și 2 voturi pentru amendă în cuantum de 5.000 lei* a membrilor prezenți la ședință, *pentru punctul 2 al dispozitivului hotărârii*,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor **art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

2. Aplicarea amenzii contravenționale în cuantum de 2.000 lei pentru partea reclamată SC Adevărul Holding SRL, prin Administrator Special , cu sediul în București, Șos. Fabrica de Glucoză nr. 21, Adevărul Holding, sector 2, potrivit **art. 26 alin. (1) din O.G nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;

3. Recomandă ca pe viitor să se evite folosirea unor imagini care perpetuează stereotipuri, indiferent de conotația acestora și care pot influența opinia publică în mod negativ;

4. Obligă partea reclamată să publice un rezumat al hotărârii de constatare atât în revista "Dilema veche", cât ediția online a acesteia;

5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la **Administrația Finanțelor Publice a Sectorului 2 București**, conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin. 10 al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** cu modificările și completările ulterioare, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 09.12.2020 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian - Membru, GRAMA Horia - Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian - Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 12.01.2021
Redactată și motivată C.O./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.**